

Čís. 5695.

Řízení je zmatečné podle § 384, čís. 6 tr. ř., bylo-li hlavní přelíčení u nižších soudů konáno v nepřítomnosti obhájce, ač obžalovaný, stíhaný obžalobou pro zločin, o ustanovení obhájce žádal a též obžalobný senát je nařídil.

(Rozh. ze dne 29. září 1936, Zm IV 578/36.)

Nejvyšší soud, přezkoumajv trestní věc proti I. D., obžalovanému pro zločin podle §§ 401, 403, č. 1 tr. z., z úřední povinnosti z důvodu zmatečnosti podle § 384, č. 6 tr. ř. zrušil rozsudky obou nižších soudů s celým přelíčením a uložil krajskému soudu, aby ve věci znovu jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Nejvyšší soud nemohl rozhodnouti o zmatečných stížnostech, poněvadž se přesvědčil, že se tu vyskytuje zmatek podle § 384, č. 6 tr. ř., kterého je třeba dbáti podle § 384, posl. odst. tr. ř. z úřední povinnosti.

Obžalovaný I. D. v námitkách proti obžalovacímu spisu žádal o ustanovení obhájce z úřadu a obžalobný senát usnesením ze dne 3. října 1935 nařídil ustanovení obhájce z úřadu z důvodu § 56, odst. 2 tr. ř. Podle obžalovacího spisu byl obviněný žalovaný pro sedminásobný zločin padělání soukromé listiny podle §§ 401, 403, č. 1 tr. z. Podle obsahu spisů obhájce z úřadu nebyl obžalovanému vůbec ustanoven a hlavní přelíčení se konalo v nepřítomnosti obhájce.

Poněvadž v souzeném případě běželo o zločin a obžalovaný žádal o obhájce z úřadu, byla podle § 56, č. 2 tr. ř. obhajoba povinná, takže hlavní přelíčení nesmělo se konati v nepřítomnosti obhájce. Když tedy vzhledem k shora uvedenému soud první stolice jednal v nepřítomnosti obhájce, způsobil tím formální zmatek podle § 384, č. 6 tr. ř. Byly proto rozsudky obou nižších soudů i s celým přelíčením zrušeny a bylo nařízeno nové jednání. Zmateční stížnost veřejného žalobce a obžalovaného byla poukázána na toto rozhodnutí.

Čís. 5696.

K přečinu podle § 4, odst. 3 zákona čís. 269/1919 Sb. z. a n. se vyžaduje, aby pachatel věděl, že peníze, které udává jako pravé, jsou padělané, porušené nebo zlehčené.

(Rozh. ze dne 30. září 1936, Zm I 742/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného S. V. do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 26. května 1936, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle

§ 4, odst. 3 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek v odsuzujícím výroku týkajícím se obžalovaného S. V. jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů :

Výtkám zmateční stížnosti obžalovaného S. V. s hlediska zmatku podle § 281, č. 5 tr. ř. nelze upřít oprávnění.

Podstatnou náležitostí subjektivní skutkové podstaty přečinu podle § 4, odst. 3 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 Sb. z. a n., je — stejně jako u zločinu podle 1. odst. tohoto §u — vědomí pachatelovo, že peníze, které udává jako pravé, jsou padělané, porušené nebo zlehčené. Tato vlastnost peněz musí býti pachateli známa (Miřička, Trestní právo hmotné, str. 244), nestačí pouhé podezření nebo pochyby v tomto směru. Vedle peněz padělaných, porušených a zlehčených jsou však v oběhu také peníze pravé, delším obíháním nebo z jiného důvodu poškozené (odřené, pomačkané a pod.), které ovšem lidé v oběhu odmítají přijmouti z obavy, že by jich dále neudali. Nálezací soud v souzeném případě došel k přesvědčení, že obžalovaný S. V. věděl, že korunová mince, kterou dostal zpět v trafice a kterou se snažil udati v hostinci u V. a pak v trafice J. F. skutečně udal, je padělaná a odmítl výslovně jeho obhajobu, že o tom nevěděl a že myslel, že jde o minci pravou, toliko pomačkanou. Tomuto výroku nálezacího soudu vytyká zmateční stížnost obžalovaného právem neúplnost s hlediska § 281, č. 5 tr. ř., neboť nálezací soud, opíraje se o výpověď svědka F. F., že se mu jedna koruna, kterou mu obžalovaný platil, nelíbila podle zvuku a proto ji obžalovanému vrátil, a dovozuje z toho, že proto i obžalovaný si musil všimnouti, že koruna je padělaná, nehodnotí další okolnost tímto svědkem potvrzenou, že obžalovanému korunu vrátil mlčky, aniž mu sdělil důvod, zejména své podezření, že koruna je padělaná. Okolnost tato je pro seznání vědomí obžalovaného o tom, zda mince je padělaná, velmi důležitá, protože neřekl-li svědek F. F. obžalovanému, že se mu zdá mince býti padělaná, mohl si obžalovaný myslet, že svědek odmítá přijetí mince, ježto je poškozena a svědek se bojí, že by jí dále neudal. Nálezací soud také v této souvislosti vůbec neuvážil a nehodnotil posudek státní mincovny v Kremnici, přečtený při hlavním přelíčení, že padělky korun, o které tu šlo, jsou dosti zdařilé a schopné k oklamání při obyčejné pozornosti. Také tento posudek je důležitý pro seznání vědomí obžalovaného o povaze mince jím udávané, neboť poukazuje k tomu, že při obyčejné pozornosti — a jen takovou možno na obžalovaném vyžadovati — nelze mince rozpoznati jako padělky, naopak, že je k tomu zapotřebí kromobyčejné pozornosti. Poněvadž nálezací soud tyto průvody při hlavním přelíčení předvedené pominul, rep. je nehodnotil, zůstal jeho výrok o rozhodné skutečnosti — zda obžalovaný věděl, že mince je padělaná — neúplným. Zmateční stížnosti bylo proto již z tohoto důvodu vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.